

บทที่ 4

ผลการศึกษา

จากการฝึกสหกิจศึกษา ผู้ศึกษาสหกิจได้ดำเนินการศึกษาและปฏิบัติตามขั้นตอนการทำโครงการตามบทที่ 3 โดยผู้ศึกษาสหกิจศึกษาได้วิเคราะห์ผลการศึกษาที่ประกอบไปด้วยการทดสอบในห้องทดลองสนามและการรวบรวมข้อมูลของผลการทดสอบทั้ง 5 วิธี และนำมาตรวจสอบคุณสมบัติของวัสดุชั้นรองพื้นทาง(ลูกรัง) โดยใช้สมมติฐานการกระจายข้อมูลทางสถิติแบบ Z- test และ t- test ดังนี้

4.1 ผลศึกษาคุณสมบัติเบื้องต้นทางวิศวกรรมของวัสดุรองพื้นทาง มทช. 202-2545

ชั้นรองพื้นทางเป็นชั้นของถนนที่ต้องรับน้ำหนักของชั้นทางอื่นๆ ที่อยู่เหนือขึ้นไป ทั้งยังต้องรับน้ำหนักของรถต่างๆด้วย ดังนั้น วัสดุที่ต้องใช้จึงต้องมีคุณภาพที่ดีขึ้นกว่าวัสดุในชั้นต่างๆที่กล่าวมาแล้วข้างต้น โดยทั่วไปมักใช้ดินลูกรัง (Soil Aggregate) เป็นวัสดุก่อสร้างชั้นรองพื้นทาง ซึ่งปราศจากก้อนดินเหนียว (Clay Lump) Shale รากไม้หรือวัชพืชอื่นๆ มีค่าขีดเหลว(LL)ไม่มากกว่า 35% ค่าดัชนีความเป็นพลาสติก(PI)ไม่มากกว่า 11% ตามการทดสอบ มทช.(ท) 501.5-2545 และ มทช.(ท) 501.6-2545 มีการสึกหรอเมื่อทดสอบตามวิธีการทดสอบที่ มทช.(ท) 501.9-2545 ไม่มากกว่า ร้อยละ 60 มีขนาดใหญ่สุดไม่โตกว่า 50 มม. มีขนาดมวลคละผ่านตะแกรง ตาม มทช. 202-2545 เมื่อทดสอบตามวิธีการทดสอบที่ มทช.(ท) 501.8-2545

สำหรับการก่อสร้างชั้นรองพื้นทางนี้ มีกรรมวิธีคล้ายคลึงกับชั้นวัสดุคัดเลือก กล่าวคือลงวัสดุเป็นชั้นๆ ตามความหนาที่ต้องการ โดยจะต้องเผื่อความหนาเมื่อวัสดุถูกบดอัดด้วย เนื่องจากความหนาที่ระบุในแบบนั้น เป็นความหนาหลังจากบดอัดจนมีความหนาแน่นตามต้องการแล้ว เมื่อลงวัสดุจึงตรวจสอบ และฉีดน้ำให้ได้ในปริมาณน้ำที่เหมาะสม เนื่องจากลูกรังในชั้นรองพื้นทางนี้ เป็นส่วนผสมของวัสดุลูกรังหรือมวลรวมดิน จึงต้องระมัดระวังอัตราส่วนของน้ำ อย่าให้มากหรือน้อยเกินไป เมื่อปรับวัสดุนี้จนได้รูปร่างตามต้องการแล้ว จึงทำการบดอัดจนได้ความหนาแน่นไม่น้อยกว่า 95% ของความแน่นปั้งสูงสุด ตามวิธีการทดสอบที่ มทช.(ท) 501.4-2545 และเมื่อบดอัดแน่นแล้ว ต้องรับแรงกดหรือมีค่า C.B.R ไม่น้อยกว่า 25% หรือตามแบบที่กำหนด [1]

4.2 ผลวิเคราะห์คุณสมบัติของค่าร้อยละผ่านตะแกรงเบอร์ 200

โครงการนี้รวบรวมเอกสารผลการทดสอบหาค่าร้อยละผ่านตะแกรงเบอร์ 200 ของวัสดุรองพื้นทางของตัวอย่างลูกรังตั้งแต่ กม. 7+000 จนถึง 31+000 รวมทั้งหมด 30 ตัวอย่าง ซึ่งจะมีการเก็บตัวอย่างมาทดสอบคุณสมบัติ 1 ตัวอย่างต่อปริมาณลูกรัง 2000 ลูกบาศก์เมตร (คิดเป็น ตัวอย่าง) จำนวนทั้งหมด 30 ตัวอย่าง ดังแสดงและรวบรวมไว้ในภาคผนวก ข ในการวิเคราะห์และรวบรวมผลทดสอบ ค่าร้อยละผ่านตะแกรงเบอร์ 200 จะต้องไม่มากกว่า (2/3) ของตะแกรงเบอร์ 40 คิดเป็น 20% จากผลทดสอบแต่ละฉบับ ได้ข้อมูลออกมา 30 ข้อมูลดังนี้

ตารางที่ 4.1 ตารางคุณสมบัติของค่าร้อยละผ่านตะแกรงเบอร์ 200

	ตัวอย่างการทดสอบ									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ค่าร้อยละผ่าน	1.31	12.7	12.0	14.06	8.86	13.9	14.5	15.1	10.1	13.21
	ตัวอย่างการทดสอบ									
ตะแกรงเบอร์ 200	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	12.07	10.52	13.14	12.33	14.20	9.28	17.64	3.16	15.48	17.44
	ตัวอย่างการทดสอบ									
	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
	11.19	13.54	16.61	15.01	15.41	11.65	13.3	10.2	14.1	13.21

หากกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมโดยใช้สูตรของเครจซี่และมอร์แกน

การคำนวณหากกลุ่มประชากร ถนนกว้าง 3.5 เมตร 4ช่องจราจร = 14 เมตร ความหนา 0.25 เมตร ระยะทางลูกรังตั้งแต่ กม. 7+000 จนถึง 31+000 ทั้งหมด 25 กิโลเมตร หรือ 25000 เมตร เก็บตัวอย่างทุกๆ 2000 ลูกบาศก์เมตร เพราะฉะนั้น

$$N = \frac{14 \times 0.25 \times 25000}{2000} = 43.75 \text{ กลุ่มประชากร}$$

มี $N = 43.75$, $x^2 = 3.841$, $e =$ ระดับความคาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้ 10% หรือ (0.10), (ถ้าไม่ทราบให้กำหนด $p = 0.5$)

$$n = \frac{x^2 N p (1-p)}{e^2 (N-1) + x^2 p (1-p)} = \frac{3.841 \times 43.75 \times 0.5 (1-0.5)}{0.10^2 (43.75-1) + 3.841 \times 0.5 (1-0.5)}$$

$$n = 30.43 \text{ หรือ } 30 \text{ ตัวอย่าง, } \Sigma x = 375.22, \Sigma x^2 = 5062.50$$

ขั้นที่ 1 ตั้งสมมุติฐาน H_0 : คุณสมบัติของลูกรังหน้างาน (μ) = คุณสมบัติของลูกรังที่บ่อดิน(μ_0)

H_1 : คุณสมบัติของลูกรังหน้างาน (μ) $\neq$ คุณสมบัติของลูกรังที่บ่อดิน(μ_0)

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ค่าพารามิเตอร์ทางสถิติของค่าร้อยละผ่านตะแกรงเบอร์ 200 มีดังสูตรที่ 15

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n} = \frac{375.22}{30} = 12.51$$

$$S = \sqrt{\frac{\sum x^2 - (\sum x)^2/n}{n-1}} = \sqrt{\frac{5062.50 - (375.22)^2/30}{30-1}}$$

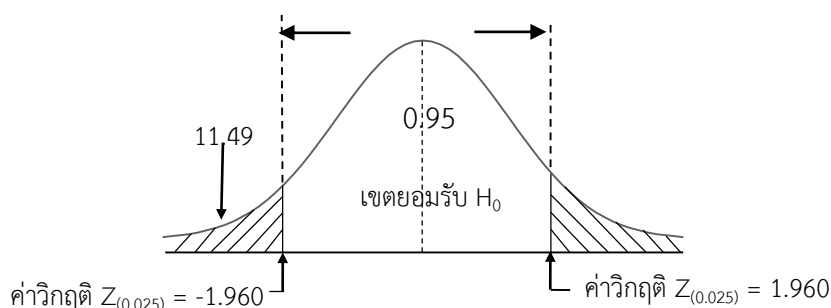
$$= 3.569$$

ขั้นที่ 3 เมื่อใช้สมมุติฐานการกระจายข้อมูลทางสถิติแบบ Z- test เพื่อตรวจรับคุณภาพวัสดุรองพื้นทาง(ลูกรัง)โดยใช้เกณฑ์ ค่าร้อยละผ่านตะแกรงเบอร์200 เฉลี่ยต่ำกว่า 20% ($\mu = 20$) ด้วยค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ สามารถทดสอบสมมุติฐานเกี่ยวกับค่าเฉลี่ยของกลุ่มเดียวโดยมีโจทย์ปัญหาที่ตั้งไว้คือผลสำรวจคุณภาพวัสดุรองพื้นทางจำนวน 30 ตัวอย่าง มีค่าร้อยละผ่านตะแกรงเบอร์200เฉลี่ย($\bar{X}$) = 12.51 มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวอย่าง (S) = 3.569 จะสรุปได้หรือไม่ว่า วัสดุรองพื้นทาง(ลูกรัง) นี้มีค่าร้อยละผ่านตะแกรงเบอร์200 เฉลี่ยต่ำกว่า 20%เมื่อทดสอบที่นัยสำคัญที่ $\alpha = 0.05$ มีดังสูตรที่ 15

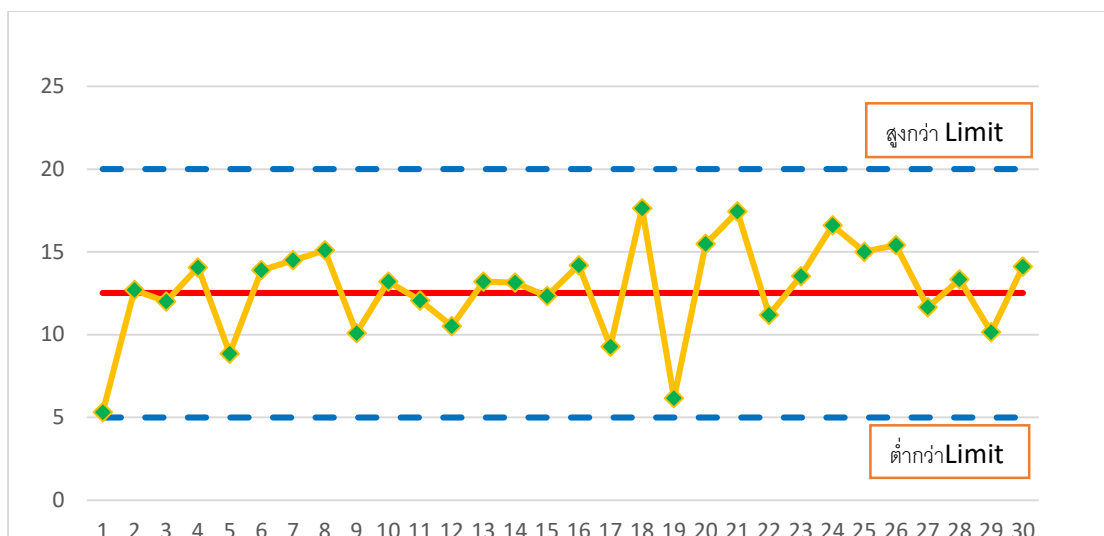
$$\text{วิธีทำ } Z = \frac{\bar{x} - \mu}{\frac{s}{\sqrt{n}}} = \frac{12.51 - 20}{\frac{3.569}{\sqrt{30}}} = -11.49$$

ขั้นที่ 4 กำหนดขอบเขตวิกฤต โดยการหาค่า Z วิกฤต (จากตารางค่าวิกฤตของ Z)

กรณีการทดสอบแบบสองหาง (Two-tailed test)

ขั้นที่ 5 ผลวิเคราะห์คือ ค่า Z ตกอยู่ในขอบเขตวิกฤต ดังนั้นจึงปฏิเสธ H_0 หรืออาจใช้การเปรียบเทียบค่าสถิติโดยไม่คิดเครื่องหมายติดลบ พบว่า $Z > Z$ วิกฤต ($11.49 > 1.960$) ดังนั้นจึงปฏิเสธ H_0 และยอมรับ H_1 นั่นคือ วัสดุรองพื้นทางนี้ มีค่า % ผ่านตะแกรงเบอร์ 200 เฉลี่ยต่ำกว่า 20% และได้ตามเกณฑ์มาตรฐานกรมทางหลวงชนบทที่ได้กำหนดไว้ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

รูปที่ 4.1 กราฟแสดงเกณฑ์ผลทดสอบ Sieve Analysis

4.3 ผลวิเคราะห์คุณสมบัติของค่าขีดเหลวจำกัด LL ไม่มากกว่า 35%

โครงการได้รวบรวมเอกสารผลการทดสอบหาค่าขีดเหลว LL ของวัสดุรองพื้นทาง(ลูกรัง) (Liquid Limit) ของตัวอย่างลูกรังตั้งแต่ กม. 7+000 จนถึง 31+000 รวมทั้งหมด 30 ตัวอย่าง ซึ่งจะมีการเก็บตัวอย่างมาทดสอบคุณสมบัติ 1 ตัวอย่างต่อปริมาณลูกรัง 2000 ลูกบาศก์เมตร (คิดเป็นตัวอย่าง) จำนวนทั้งหมด 30 ตัวอย่าง ดังแสดงและรวบรวมไว้ในภาคผนวก ก ในการวิเคราะห์และรวบรวมผลทดสอบ ค่าขีดเหลวไม่มากกว่า 35% จากผลทดสอบแต่ละฉบับ ได้ข้อมูลออกมา 30 ข้อมูลดังนี้

ตารางที่ 4.2 ตารางค่าคุณสมบัติของค่าขีดเหลวจำกัด LL

ค่าขีด เหลว จำกัด LL	ตัวอย่างการทดสอบ									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	29	29	26	23.3	28.4	28.8	21.4	22.4	23.4	22.9
ค่าขีด เหลว จำกัด LL	ตัวอย่างการทดสอบ									
	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	22.2	23	29	21.6	22.3	21.1	22	21.7	22.9	29.5
ค่าขีด เหลว จำกัด LL	ตัวอย่างการทดสอบ									
	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
	22.2	22.8	22.2	22/9	21.3	22.2	21	27.2	26.8	23.4

หากกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมโดยใช้สูตรของเครจซี่และมอร์แกน

การคำนวณหากกลุ่มประชากร ถนนกว้าง 3.5 เมตร 4ช่องจราจร = 14 เมตร ความหนา 0.25 เมตร ระยะทางลูกรังตั้งแต่ กม. 7+000 จนถึง 31+000 ทั้งหมด 25 กิโลเมตร หรือ 25000 เมตร เก็บตัวอย่างทุกๆ 2000 ลูกบาศก์เมตร เพราะฉะนั้น

$$N = \frac{14 \times 0.25 \times 25000}{2000} = 43.75 \text{ กลุ่มประชากร}$$

มี $N = 43.75$, $x^2 = 3.841$, $e =$ ระดับความคาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้ 10% หรือ (0.10), (ถ้าไม่ทราบให้กำหนด $p = 0.5$)

$$n = \frac{x^2 N p (1-p)}{e^2 (N-1) + x^2 p (1-p)} = \frac{3.841 \times 43.75 \times 0.5 (1-0.5)}{0.10^2 (43.75-1) + 3.841 \times 0.5 (1-0.5)}$$

$$n = 30.43 \text{ หรือ } 30 \text{ ตัวอย่าง, } \Sigma x = 722.12, \Sigma x^2 = 17624.08$$

ขั้นที่ 1 ตั้งสมมุติฐาน H_0 : คุณสมบัติของลูกรังหน้างาน (μ) = คุณสมบัติของลูกรังที่บ่อดิน (μ_0)

H_1 : คุณสมบัติของลูกรังหน้างาน (μ) $\neq$ คุณสมบัติของลูกรังที่บ่อดิน (μ_0)

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ค่าพารามิเตอร์ทางสถิติของค่าขีดเหลว LL (ร้อยละ) มีดังสูตรที่ 15

$$\bar{X} = \frac{\Sigma x}{n} = \frac{722.12}{30} = 24.07$$

$$S = \sqrt{\frac{\Sigma x^2 - (\Sigma x)^2 / n}{n-1}} = \sqrt{\frac{17624.08 - (722.12)^2 / 30}{30-1}}$$

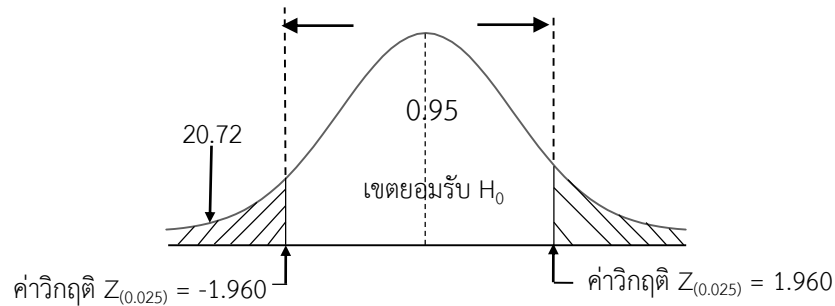
$$= 2.889$$

ขั้นที่ 3 เมื่อใช้สมมุติฐานการกระจายข้อมูลทางสถิติแบบ Z- test เพื่อตรวจรับคุณภาพวัสดุรองพื้นทาง (ลูกรัง) โดยใช้เกณฑ์ ค่าขีดเหลว Liquid Limit ไม่มากกว่า 35% ($\mu = 35$) ด้วยค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ สามารถทดสอบสมมุติฐานเกี่ยวกับค่าเฉลี่ยของกลุ่มเดียวโดยมีโจทย์ปัญหาที่ตั้งไว้คือผลสำรวจคุณภาพวัสดุรองพื้นทางจำนวน 30 ตัวอย่าง มีค่าขีดเหลว LL เฉลี่ย ($\bar{X}$) = 24.07 มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวอย่าง (S) = 2.889 จะสรุปได้หรือไม่ว่า วัสดุรองพื้นทาง (ลูกรัง) นี้มีค่าขีดเหลว L.L เฉลี่ยมากกว่า 35% เมื่อทดสอบที่นัยสำคัญที่ $\alpha = 0.05$ มีดังสูตรที่ 15

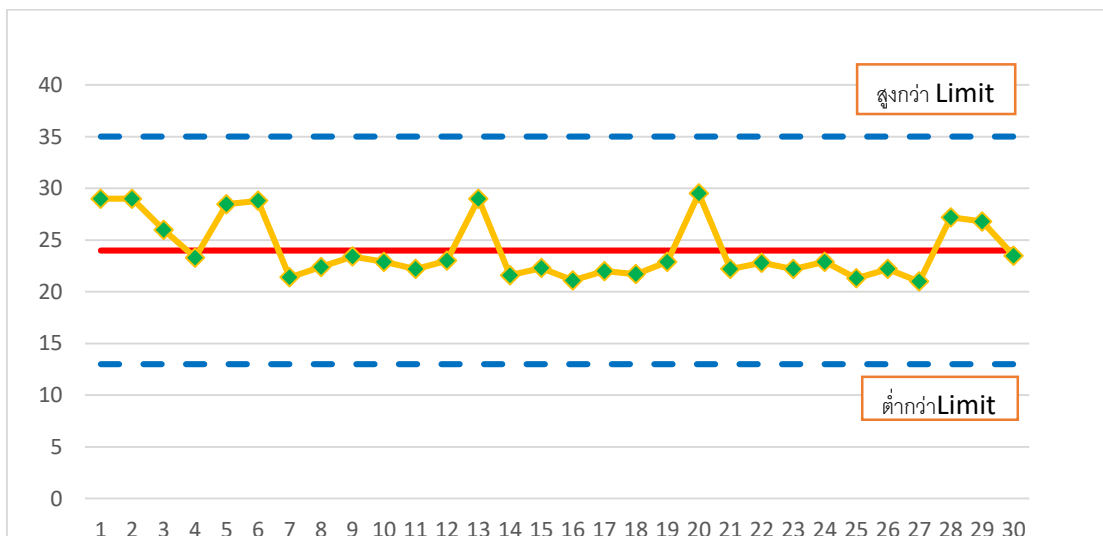
$$\text{วิธีทำ } Z = \frac{\bar{X} - \mu}{\frac{s}{\sqrt{n}}} = \frac{24.07 - 35}{\frac{2.889}{\sqrt{30}}} = -20.72$$

ขั้นที่ 4 กำหนดขอบเขตวิกฤต โดยการหาค่า Z วิกฤต (จากตารางค่าวิกฤตของ Z)

กรณีการทดสอบแบบสองหาง (Two-tailed test)

ขั้นที่ 5 ผลวิเคราะห์คือ ค่า Z ตกอยู่ในขอบเขตวิกฤต ดังนั้นจึงปฏิเสธ H_0 หรืออาจใช้การเปรียบเทียบค่าสถิติโดยไม่คิดเครื่องหมายติดลบ พบว่า $Z > Z$ วิกฤต ($20.72 > 1.960$) ดังนั้นจึงปฏิเสธ H_0 และยอมรับ H_1 นั่นคือ วัสดุก่อสร้างชั้นรองพื้นทางนี้ มีค่าขีดเหลว LL (ร้อยละ) เฉลี่ยไม่เกิน 35% และได้ตามเกณฑ์มาตรฐานกรมทางหลวงชนบทที่ได้กำหนดไว้ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

รูปที่ 4.2 กราฟแสดงเกณฑ์ผลทดสอบ Liquid Limit (LL)

4.4 ผลผลวิเคราะห์คุณสมบัติของค่าค่าดัชนีความเป็นพลาสติกPIไม่มากกว่า 11%

โครงการนี้ได้รับรวบรวมเอกสารผลการทดสอบหาค่าค่าดัชนีความเป็นพลาสติกPI ของวัสดุรองพื้นทาง(ลูกรัง) (Plastic index) ของตัวอย่างลูกรังตั้งแต่ กม. 7+000 จนถึง 31+000 รวมทั้งหมด 30 ตัวอย่าง ซึ่งจะมีการเก็บตัวอย่างมาทดสอบคุณสมบัติ 1 ตัวอย่างต่อปริมาณลูกรัง 2000 ลูกบาศก์เมตร (คิดเป็น ตัวอย่าง) จำนวนทั้งหมด 30 ตัวอย่าง ดังแสดงและรวบรวมไว้ในภาคผนวก ก ในการวิเคราะห์และรวบรวมผลทดสอบ ค่าความเป็นพลาสติกไม่มากกว่า 11% จากผลทดสอบแต่ละฉบับ ได้ข้อมูลออกมา 30 ข้อมูลดังนี้

ตารางที่ 4.3 ตารางค่าคุณสมบัติของค่าดัชนีความเป็นพลาสติก PI

ค่าดัชนี ความเป็น พลาสติก PI	ตัวอย่างการทดสอบ									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ความ เป็น พลาสติก PI	10.07	10.88	10.32	10.47	10.08	9.96	9.27	9.82	9.06	9.26
	ตัวอย่างการทดสอบ									
	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	9.26	10.53	10.19	9.40	9.14	9.01	8.79	9.35	10.60	10.34
	ตัวอย่างการทดสอบ									
	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
	10.67	10.94	10.23	9.96	10.27	9.46	10.02	9.3	10.64	10.68

หากกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมโดยใช้สูตรของเครจซี่และมอร์แกน

การคำนวณหากกลุ่มประชากร ถนนกว้าง 3.5 เมตร 4ช่องจราจร = 14 เมตร ความหนา 0.25 เมตร ระยะทางลูกรังตั้งแต่ กม. 7+000 จนถึง 31+000 ทั้งหมด 25 กิโลเมตร หรือ 25000 เมตร เก็บตัวอย่างทุกๆ 2000 ลูกบาศก์เมตร เพราะฉะนั้น

$$N = \frac{14 \times 0.25 \times 25000}{2000} = 43.75 \text{ กลุ่มประชากร}$$

มี $N = 43.75$, $x^2 = 3.841$, $e =$ ระดับความคาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้ 10% หรือ (0.10), (ถ้าไม่ทราบให้กำหนด $p = 0.5$)

$$n = \frac{x^2 N p (1-p)}{e^2 (N-1) + x^2 p (1-p)} = \frac{3.841 \times 43.75 \times 0.5 (1-0.5)}{0.10^2 (43.75-1) + 3.841 \times 0.5 (1-0.5)}$$

$$n = 30.43 \text{ หรือ } 30 \text{ ตัวอย่าง, } \Sigma x = 297.97, \Sigma x^2 = 2970.93$$

ขั้นที่ 1 ตั้งสมมุติฐาน H_0 : คุณสมบัติของลูกรังหน้างาน (μ) = คุณสมบัติของลูกรังที่บ่อดิน(μ_0)

H_1 : คุณสมบัติของลูกรังหน้างาน (μ) $\neq$ คุณสมบัติของลูกรังที่บ่อดิน(μ_0)

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ค่าพารามิเตอร์ทางสถิติของค่าค่าดัชนีความเป็นพลาสติกPI (ร้อยละ) มีดังสูตรที่ 15

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n} = \frac{297.97}{30} = 9.93$$

$$S = \sqrt{\frac{\sum x^2 - (\sum x)^2/n}{n-1}} = \sqrt{\frac{2970.93 - (297.97)^2/30}{30-1}}$$

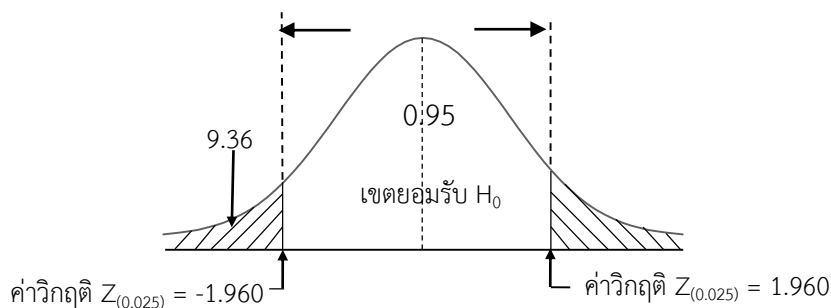
$$= 0.626$$

ขั้นที่ 3 เมื่อใช้สมมุติฐานการกระจายข้อมูลทางสถิติแบบ Z- test เพื่อตรวจรับคุณภาพวัสดุรองพื้นทาง(ลูกรัง)โดยใช้เกณฑ์ ค่าดัชนีความเป็นพลาสติก Plastic Index ไม่มากกว่า 11% ($\mu = 11$) ด้วยค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ สามารถทดสอบสมมุติฐานเกี่ยวกับค่าเฉลี่ยของกลุ่มเดียวโดยมีโจทย์ปัญหาที่ตั้งไว้คือผลสำรวจคุณภาพวัสดุรองพื้นทาง(ลูกรัง)จำนวน 30 ตัวอย่าง มีค่าดัชนีความเป็นพลาสติก PI เฉลี่ย($\bar{X}$) = 9.93 มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวอย่าง (S) = 0.626 จะสรุปได้หรือไม่ว่า วัสดุรองพื้นทางนี้มีค่าดัชนีความเป็นพลาสติก PI เฉลี่ยมากกว่า 11% เมื่อทดสอบที่นัยสำคัญที่ $\alpha = 0.05$ มีดังสูตรที่ 15

$$\text{วิธีทำ } Z = \frac{\bar{x} - \mu}{\frac{s}{\sqrt{n}}} = \frac{9.93 - 11}{\frac{0.626}{\sqrt{30}}} = -9.36$$

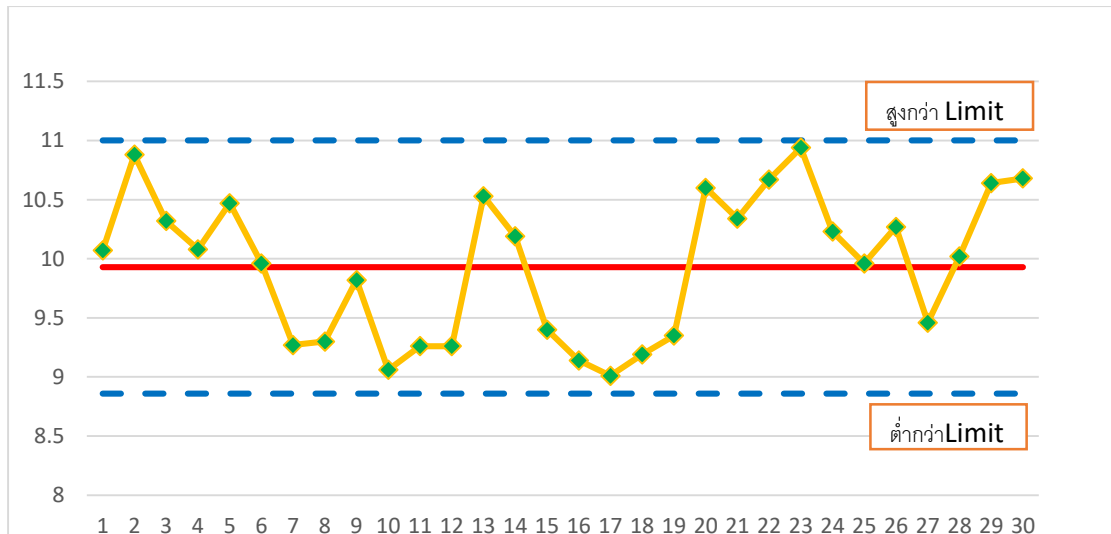
ขั้นที่ 4 กำหนดขอบเขตวิกฤต โดยการหาค่า Z วิกฤต (จากตารางค่าวิกฤตของ Z)

กรณีการทดสอบแบบสองหาง (Two-tailed Test)

ขั้นที่ 5 ผลวิเคราะห์คือ ค่า Z ตกอยู่ในขอบเขตวิกฤต ดังนั้นจึงปฏิเสธ H_0 หรืออาจใช้การเปรียบเทียบค่าสถิติโดยไม่คิดเครื่องหมายติดลบ พบว่า $Z > Z$ วิกฤต ($9.36 > 1.960$) ดังนั้นจึงปฏิเสธ H_0 และยอมรับ H_1 นั่นคือ วัสดุก่อสร้างชั้นรองพื้นทางนี้ มีค่าค่าดัชนีความเป็นพลาสติก PI (ร้อยละ) เฉลี่ยไม่เกิน 11% และได้ตามเกณฑ์มาตรฐานกรมทางหลวงชนบทที่ได้กำหนดไว้ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

รูปที่ 4.3 กราฟแสดงเกณฑ์ผลทดสอบ Plastic Index (PI)

4.5 ผลวิเคราะห์และตรวจสอบคุณสมบัติของค่าความแน่นแห้งสูงสุด Compaction Test

โครงการได้รวบรวมเอกสารผลทดสอบหาค่าความหนาแน่นแบบสูงกว่ามาตรฐาน (Modified Compaction Test) ของตัวอย่างทรายถมคันทางตั้งแต่ Station 7+000 จนถึง 31+000 รวมทั้งหมด 60 ตัวอย่าง ซึ่งหน่วยงานมีการเก็บตัวอย่างเพื่อนำไปทดสอบคุณสมบัติวัสดุ 1 ตัวอย่างต่อปริมาณดินลูกรัง 1000 ลูกบาศก์เมตร (คิดเป็น 1 ตัวอย่าง) จำนวนทั้งหมด 60 ตัวอย่างดังกล่าวและรวบรวมไว้ในภาคผนวก ค ในการวิเคราะห์รวบรวมเฉพาะข้อมูลค่าความแน่นแห้งสูงสุด จากผลทดสอบแต่ละฉบับ ได้ออกมา 60 ข้อมูลดังนี้

ตารางที่ 4.4 ตารางค่าคุณสมบัติของค่าความหนาแน่นแห่งสูงสุด

ค่าความ หนาแน่น แห่ง สูงสุด	ตัวอย่างการทดสอบ									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	2.220	2.179	2.153	2.147	2.170	2.115	2.161	2.17	2.148	2.13
	ตัวอย่างการทดสอบ									
	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	2.220	2.142	2.140	2.145	2.12	2.136	2.169	2.14	2.15	2.166
	ตัวอย่างการทดสอบ									
	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
	2.130	2.137	2.141	2.181	2.179	2.145	2.161	2.12	2.139	2.149
	ตัวอย่างการทดสอบ									
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	
2.140	2.133	2.14	2.157	2.150	2.113	2.151	2.16	2.145	2.164	
ตัวอย่างการทดสอบ										
41	42	43	44	45	46	47				
2.169	2.13	2.145	2.164	2.117	2.189	2.161				

หากกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมโดยใช้สูตรของเครจซี่และมอร์แกน

การคำนวณหากกลุ่มประชากร ถนนกว้าง 3.5 เมตร 4ช่องจราจร = 14 เมตร ความหนา 0.25 เมตร ระยะทางลูกรังตั้งแต่ กม. 7+000 จนถึง 31+000 ทั้งหมด 25 กิโลเมตร หรือ 25000 เมตร เก็บตัวอย่างทุกๆ 1000 ลูกบาศก์เมตร เพราะฉะนั้น

$$N = \frac{14 \cdot 0.25 \cdot 25000}{1000} = 87.5 \text{ กลุ่มประชากร}$$

มี $N = 87.5$, $x^2 = 3.841$, $e =$ ระดับความคาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้ 10% หรือ (0.10), (ถ้าไม่ทราบให้กำหนด $p = 0.5$)

$$n = \frac{x^2 N p (1-p)}{e^2 (N-1) + x^2 p (1-p)} = \frac{3.841 \cdot 87.5 \cdot 0.5 (1-0.5)}{0.10^2 (87.5-1) + 3.841 \cdot 0.5 (1-0.5)}$$

$$n = 46.03 \text{ หรือ } 47 \text{ ตัวอย่าง, } \Sigma x = 101126, \Sigma x^2 = 217609104$$

ขั้นที่ 1 ตั้งสมมุติฐาน H_0 : คุณสมบัติของลูกรังหน้างาน (μ) = คุณสมบัติของลูกรังที่บ่อดิน (μ_0)

H_1 : คุณสมบัติของลูกรังหน้างาน (μ) $\neq$ คุณสมบัติของลูกรังที่บ่อดิน (μ_0)

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ค่าพารามิเตอร์ทางสถิติของค่าความแน่นแห้งสูงสุดไม่น้อยกว่า 2100 kg/m^3 มีดังสูตรที่ 15

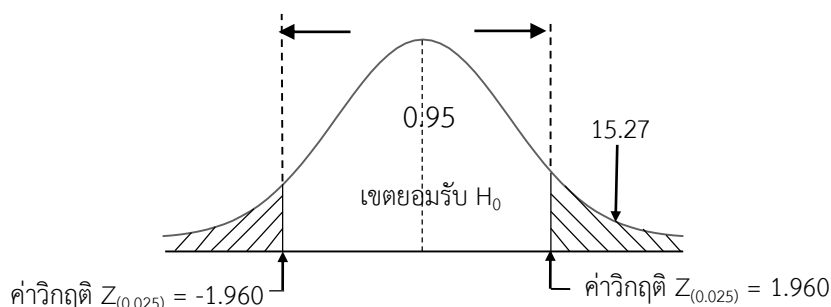
$$\begin{aligned}\bar{X} &= \frac{\sum x}{n} = \frac{101126}{47} = 2151.61 \\ S &= \sqrt{\frac{\sum x^2 - (\sum x)^2/n}{n-1}} = \sqrt{\frac{217609104 - (101126)^2/47}{47-1}} \\ &= 23.16\end{aligned}$$

ขั้นที่ 3 เมื่อใช้สมมุติฐานการกระจายข้อมูลทางสถิติแบบ Z- test เพื่อตรวจรับคุณภาพวัสดุรองพื้นทาง(ลูกรัง)โดยใช้เกณฑ์ ความแน่นแห้งสูงสุดไม่น้อยกว่า 2100 kg/m^3 ($\mu = 2100$) ด้วยค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ สามารถทดสอบสมมุติฐานเกี่ยวกับค่าเฉลี่ยของกลุ่มเดียวโดยมีโจทย์ปัญหาที่ตั้งไว้คือผลสำรวจคุณภาพวัสดุรองพื้นทาง(ลูกรัง)จำนวน 47 ตัวอย่าง มีค่า ความแน่นแห้งสูงสุด เฉลี่ย ($\bar{X}$) = 2151.61 มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวอย่าง (S) = 23.16 จะสรุปได้หรือไม่ว่า วัสดุรองพื้นทางนี้มีค่าความแน่นแห้งสูงสุด เฉลี่ยมากกว่า 2100 เมื่อทดสอบที่นัยสำคัญที่ $\alpha = 0.05$ มีดังสูตรที่ 15

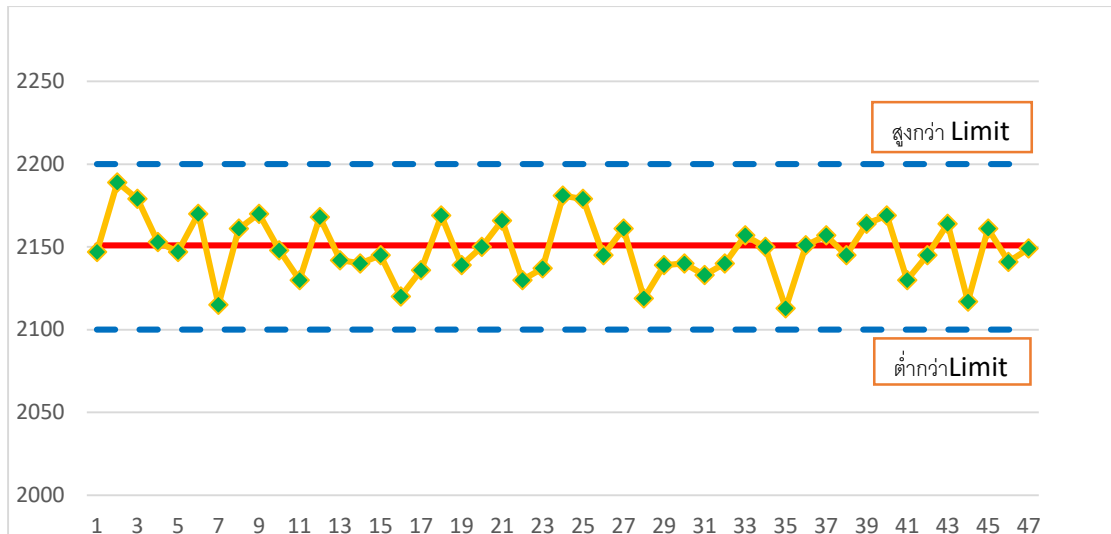
$$\text{วิธีทำ } Z = \frac{\bar{x} - \mu}{\frac{s}{\sqrt{n}}} = \frac{2151.61 - 2100}{\frac{23.16}{\sqrt{47}}} = 15.27$$

ขั้นที่ 4 กำหนดขอบเขตวิกฤต โดยการหาค่า Z วิกฤต (จากตารางค่าวิกฤตของ Z)

กรณีการทดสอบแบบสองหาง (Two-tailed test)

ขั้นที่ 5 ผลวิเคราะห์คือ ค่า Z ตกอยู่ในขอบเขตวิกฤต ดังนั้นจึงปฏิเสธ H_0 หรืออาจใช้การเปรียบเทียบค่าสถิติโดยไม่คิดเครื่องหมายติดลบ พบว่า $Z > Z$ วิกฤต ($15.27 > 1.960$) ดังนั้นจึงปฏิเสธ H_0 และยอมรับ H_1 นั่นคือ วัสดุรองพื้นทางนี้มีค่าความแน่นแห้งสูงสุดไม่น้อยกว่า 2100 kg/m^3 และได้ตามเกณฑ์มาตรฐานกรมทางหลวงชนบทที่ได้กำหนดไว้ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

รูปที่ 4.4 กราฟแสดงเกณฑ์ผลทดสอบ Compaction Test

4.6 ผลวิเคราะห์และตรวจสอบคุณสมบัติคุณสมบัติ ของซี.บี.อาร์. (ร้อยละ)

โครงการได้รวบรวมเอกสารผลทดสอบหาค่า ซี.บี.อาร์. (C.B.R. Test) ของตัวอย่างวัสดุรองพื้นทางตั้งแต่ Station 7+000 จนถึง 31+000 รวมทั้งหมด 30 ตัวอย่าง ซึ่งหน่วยงานมีการเก็บตัวอย่างเพื่อนำไปทดสอบคุณสมบัติวัสดุ 1 ตัวอย่างต่อปริมาณดินลูกรัง 2000 ลูกบาศก์เมตร (คิดเป็น 1 ตัวอย่าง) จำนวนทั้งหมด 30 ตัวอย่างดังแสดงและรวบรวมไว้ในภาคผนวก ง ในการวิเคราะห์รวบรวมเฉพาะข้อมูลค่า % C.B.R. จากผลทดสอบแต่ละฉบับ ได้ออกมา 30 ข้อมูลดังนี้

ตารางที่ 4.5 ตารางค่าคุณสมบัติของค่า C.B.R. (ร้อยละ)

ค่าของ ซี.บี.อาร์. (ร้อยละ)	ตัวอย่างการทดสอบ									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	26.9	27.5	28.1	29.9	26	28..2	28.8	27.3	26	27.8
ตัวอย่างการทดสอบ	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	25.9	27.5	28.8	27.8	25.9	31.2	25.4	26.1	26.1	28.1
ตัวอย่างการทดสอบ	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
	26.2	25.8	28.4	27.3	26.94	26.1	26.5	25.7	26.4	26.2

หากกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมโดยใช้สูตรของเครจซี่และมอร์แกน

การคำนวณหากกลุ่มประชากร ถนนกว้าง 3.5 เมตร 4ช่องจราจร = 14 เมตร ความหนา 0.25 เมตร ระยะทางลูกรังตั้งแต่ กม. 7+000 จนถึง 31+000 ทั้งหมด 25 กิโลเมตร หรือ 25000 เมตร เก็บตัวอย่างทุกๆ 2000 ลูกบาศก์เมตร เพราะฉะนั้น

$$N = \frac{14 \times 0.25 \times 25000}{2000} = 43.75 \text{ กลุ่มประชากร}$$

มี $N = 43.75$, $x^2 = 3.841$, $e =$ ระดับความคาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้ 10% หรือ (0.10), (ถ้าไม่ทราบให้กำหนด $p = 0.5$)

$$n = \frac{x^2 N p (1-p)}{e^2 (N-1) + x^2 p (1-p)} = \frac{3.841 \times 43.75 \times 0.5 (1-0.5)}{0.10^2 (43.75-1) + 3.841 \times 0.5 (1-0.5)}$$

$$n = 30.43 \text{ หรือ } 30 \text{ ตัวอย่าง, } \Sigma x = 815.39, \Sigma x^2 = 22215.18$$

ขั้นที่ 1 ตั้งสมมติฐาน H_0 : คุณสมบัติของลูกรังหน้างาน (μ) = คุณสมบัติของลูกรังที่บ่อดิน (μ_0)

H_1 : คุณสมบัติของลูกรังหน้างาน (μ) $\neq$ คุณสมบัติของลูกรังที่บ่อดิน (μ_0)

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ค่าพารามิเตอร์ทางสถิติของค่าซี.บี.อาร์. (ร้อยละ) มีดังสูตรที่ 15

$$\bar{X} = \frac{\Sigma x}{n} = \frac{815.39}{30} = 27.18$$

$$S = \sqrt{\frac{\Sigma x^2 - (\Sigma x)^2 / n}{n-1}} = \sqrt{\frac{22215.18 - (815.39)^2 / 30}{30-1}}$$

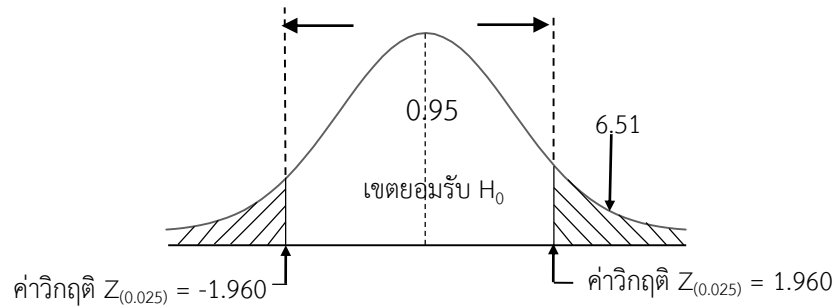
$$S = 1.833$$

ขั้นที่ 3 เมื่อใช้สมมติฐานการกระจายข้อมูลทางสถิติแบบ Z- test เพื่อตรวจรับคุณภาพวัสดุรองพื้นทางโดยใช้เกณฑ์ ซี.บี.อาร์. ร้อยละไม่น้อยกว่า 25% ($\mu = 25$) ด้วยค่านัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ สามารถทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับค่าเฉลี่ยของกลุ่มเดียวโดยมีโจทย์ปัญหาที่ตั้งไว้คือผลสำรวจคุณภาพวัสดุรองพื้นทาง(ลูกรัง)จำนวน 30 ตัวอย่าง มีค่าซี.บี.อาร์. เฉลี่ย ($\bar{X}$) = 27.18 มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวอย่าง (S) = 1.883 จะสรุปได้หรือไม่ว่า วัสดุรองพื้นทาง (ลูกรัง) นี้มีค่าซี.บี.อาร์. ร้อยละไม่น้อยกว่า 25% เมื่อทดสอบที่นัยสำคัญที่ $\alpha = 0.05$ มีดังสูตรที่ 15

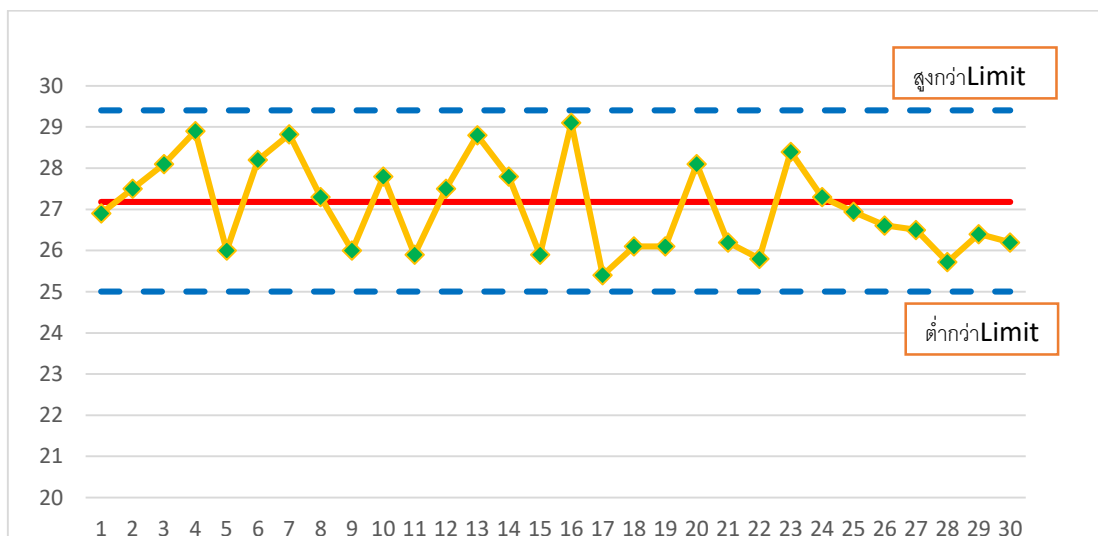
$$\text{วิธีทำ } Z = \frac{\bar{X} - \mu}{\frac{s}{\sqrt{n}}} = \frac{27.18 - 25}{\frac{1.833}{\sqrt{30}}} = 6.51$$

ขั้นที่ 4 กำหนดขอบเขตวิกฤต โดยการหาค่า Z วิกฤต (จากตารางค่าวิกฤตของ Z)

กรณีการทดสอบแบบสองหาง (Two-tailed test)

ขั้นที่ 5 ผลวิเคราะห์คือ ค่า Z ตกอยู่ในขอบเขตวิกฤต ดังนั้นจึงปฏิเสธ H_0 หรืออาจใช้การเปรียบเทียบค่าสถิติโดยไม่คิดเครื่องหมายติดลบ พบว่า $Z > Z$ วิกฤต ($6.51 > 1.960$) ดังนั้นจึงปฏิเสธ H_0 และยอมรับ H_1 นั่นคือ วัสดุรองพื้นทางนี้ มีค่าซี.บี.อาร์. (ร้อยละ) เฉลี่ยมากกว่า 25% และได้ตามเกณฑ์มาตรฐานกรมทางหลวงชนบทที่ได้กำหนดไว้ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

รูปที่ 4.5 กราฟแสดงผลทดสอบ ซี.บี.อาร์. (C.B.R. Test)

ตารางที่ 4.6 ตารางแสดงผลการวิเคราะห์และตรวจสอบคุณสมบัติของลูกรัง

ตั้งสมมุติฐาน H_0 : คุณสมบัติของลูกรังหน้างาน (μ) = คุณสมบัติของลูกรังที่บ่อดิน(μ_0) H_1 : คุณสมบัติของลูกรังหน้างาน (μ) $\neq$ คุณสมบัติของลูกรังที่บ่อดิน(μ_0)			
ผลทดสอบ	ลูกรังบ่อ A	ลูกรังบ่อ B	ผลวิเคราะห์และตรวจสอบคุณสมบัติ ลูกรังหน้างาน
Sieve Analysis (ร้อยละ)	14.67	19.8	12.51
Liquid Limit (ร้อยละ)	29.10	22.5	24.07
Plastic Index (ร้อยละ)	10.88	9.16	9.93
Compaction Test (g/cm^3)	2.122	2.124	2.152
C.B.R Test (ร้อยละ)	25.7	25.8	27.18

4.7 สรุปผลการวิเคราะห์

จากการทดลองในห้องทดลองสนาม (Control Test) และรวบรวมข้อมูลของผลการทดสอบ ทั้ง 5 วิธี มาทำการตรวจสอบด้วยหลักวิชาทางสถิติได้พบว่าวิธีการทดสอบในห้องทดลองสนาม สามารถบอกได้ว่าวัสดุรองพื้นทางผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่กรมทางหลวงชนบทได้กำหนดไว้ทั้งห้า เกณฑ์คือ 1.ค่าขีดเหลว Liquid Limit ต้องไม่มากกว่า 35% 2.ค่าดัชนีความเป็นพลาสติก Plastic Index ต้องไม่มากกว่า 11% 3.ร้อยละผ่านตะแกรงเบอร์ 200 จะต้องไม่เกิน (2/3) ของตะแกรงเบอร์ 40 คิดเป็น 20% 4. ค่าความแน่นแห้งสูงสุดไม่น้อยกว่า 2100 kg/m^3 5.ค่า ซี.บี.อาร์(ร้อยละ)ไม่น้อยกว่า 25% โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งหมด